

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Politica națională dinastică.

Un politician de frunte ne trimite spre publicare articolul următor:

În politica avută cu profesorul N. Iorga, Dr. Alexandru Vajda, membru în comitetul național, răspunzând în „Gazeta Transilvaniei” a declarat, că Românii din regatul ungar nu pot face altă politică națională, decât cea tradițională dinastică, rezervându-și, ca motivele și explicațiile necesare să le comunice dlui Iorga verbal, la București.

Ce motive au determinat pe Dr. A. Vajda să facă o astfel de declarație publică și ce explicații va fi dat dlui Iorga despre politica tradițională dinastică a Românilor din Transilvania, nu ne împartă. Constatăm numai faptul, și luăm cu plăcere la cunoștință, că „kossuthistul” de altă dată a venit la sentimente mai bune, a venit la brează, cum se zice românește, și cu el toată ceata „oțelilor” și „autorizațiilor”, pentru că „massele largi ale poporului sunt obosele de lupta sterilă de până aici”,¹ și pentru că deoparte „interesele vitale ale neamului românesc în adâncimile lor sunt omogene cu interesele de viață ale națiunii maghiare”... iar de altă parte „existența și puterea monarhiei austro-ungare și în această monarhie puterea statului ungar constituie cea mai de căpetenie garanță pentru existența națională a întreg neamului românesc”.²

Iată niște mărturisiri foarte prețioase, cari și dacă n'ar fi sincere, conțin adevăruri nerăsturnabile. Căci e un adevăr nerăsturnabil, constatat și recunoscut de cei mai distinși politicieni români, din trecut și din prezent, că pentru a-și conserva ființa etnică neamul românesc din monarhia austro-ungară, nu poate urma altă politică, decât cea tradițională dinastică.

În concepțiunea poporului român dinasticism, patriotism și naționalism, sunt noțiuni sinonime și virtuți adânc înrădăcinate în sufletul lui. Imnul „Doamne ține și scutește”... pentru cănsul are acceptați farmec elavios ca „Deșteaptă-te Române”. Dinasticismul poporului român din regatul ungar s'a erigat și consfințit în dogmă religioasă prin pactul unirei, încheiat cu biserica catolică din Ungaria, după stăruințele iezuitului Baranyi și ale cardinalului arhiepiscop de Strigoniu Leopold de Kollonics.

Prin acest pact Românii ajunseră în poziția favorabilă de a se bucura de scutul și protectoratul (patronatul) regelui apostolic ungar. Și fiindcă împărații Austriei au exercitat și exercită biserica catolică din Ungaria dreptul de patronat al regelui apostolic, împăratul Leopold, când luă în s'ăpânire principatul Ardealului, numai decât a dat Românilor a înțelege, că dacă voiesc a li-se ușa starea bisericească, cât și cea politică, trebuie să se unească cu una din cele patru confesiuni recepte, după legile Tran-

silvaniei, anume: catolică, calvină, luterană ori unitară, căci folosința drepturilor civile era legată de profesiunea uneia din aceste confesiuni.³ Românii, preferind unirea cu confesiunea catolică din țară, și împărțatul, cum se rostește în diploma din 1699, voind a răspunde *răvnițoarei dorințe a unui rege apostolic*, decretează: că bisericești și lucrurile uniților să se bucure de aceeași libertate bisericească, de care se bucură bisericești, persoanele și lucrurile credincioșilor de rit latin.⁴

În temeiul acestor asigurări împărătești, căpeteniile firești ale poporului românesc, mitropolitul cu protopopii săi, adunați la 1700 în sobor la Alba-Iulia, cum s'ar zice azi, în *conferență națională*, — dar cum pe atunci nu era chestie de naționalitate și partidele se formau și se separau după confesiune, — soborul decretă unirea cu confesiunea catolică, adică cu partidul catolic maghiar, pentru a obține folosința drepturilor civile în stat. Din pactul unirii Românii traseră așadar drept concluziune firească a politicii lor dinastice unirea cu partidul catolic al regelui, adică cu partidul guvernamental, reprezentat mai ales prin clerul înalt catolic, din care fac parte consecvent, până azi, toți episcopii bisericii greco-catolice române. Este deci *contradicție în adjecto* a propovădui o politică națională intransigentă și de izolare față cu cercurile conducătoare ale societății maghiare, câtă vreme episcopii uniți sunt îndrumați în urma oficiului lor a conlucra cu episcopii catolice maghiari, în conferențele și congresele acestora, pentru interesele catolicismului maghiar și ale bisericii unite împreună.

Această comuniune de interese ale bisericii gr. cat. române cu biserica catolică maghiară a recunoscut-o și a decretat-o în hotărârile sale în timpul mai recent conciliului al treilea provincial al mitropoliei unite de Alba-Iulia, care la Tit. II. Cap. I. § 5 face următoarea declarație obligatorie: „Nu voim să prejudecăm dreptului și datorinței, ce o au arhieriei noastre de a conlucra cu prelații bisericii catolice de rit latin, în toate chestiunile, cari se referesc la interesele generale ale bisericii catolice din Ungaria și la cele comune ale provinciei noastre bisericești cu ale bisericii catolice de rit latin”.⁵

„De fapt, la conferențele episcopicești catolice, — zice „Unirea” — se pertractează o mulțime de lucruri pentru noi de interes capital. Cu stăruință și învoirea lor, se hotărăse de pildă, cheltuelile fondului religios. Este lucru foarte însemnat să fie cineva de față la socotelile acelea, spre a ne apăra interesele. În dieceza noastră *fondul religios e patronat la vre-o 30-40 de parohii*, în diecezele cari au parohii în părțile

Ungariei propriu zise (afară de Ardeal) e tot așa. Dacă din ai noștri n'ar fi de față nimenea la pertractările acestui fond, desigur că nouă nu ne-ar ajunge nimic din el și atunci z'ar dirigi și reparările bisericilor, cari lucruri le împlinește acum fondul religios în parohiile de sub patronatul său, cine le-ar face și cine le-ar împlini la cazul subtragerii ajutoarelor pentru noi? Poporul credincios din satele acelea de sigur nu, căci ei sunt săraci, iar altcineva nu. Astfel sate întregi ar rămânea fără biserică și școală. Congrua, fără de care puțin am putea trăi în lumea asta, căci azi nu putem trăi din venitul din care puteam trăi acum 10 ani, se împărțășește prin comisiunea congruală, aleasă de corul episcopesc. Dacă n'ar fi nimenea de față, câte congrue s'ar detragea din cauza neplăcerilor avute cu notarii și biraiile satelor?”⁶

Iată, am arătat în cele espuse, după organul oficial al mitropoliei unite din Blaj, *originea și temeiurile politicii tradiționale dinastice a poporului românesc din regatul ungar*. Legătura dogmatică și de interese materiale a bisericii unite cu biserica catolică maghiară i-o impune în mod imperativ această politică, și în consecvență o politică de înțelegere cu guvernul regesc, reprezentant oficial al politicii dinastice, prin care regele constituțional exercitează drepturile sale și își îndeplinește voința sa.

Regele apostolic, totodată patronul bisericii catolice în Ungaria, are cuvânt hotărâtor în toate afacerile bisericii catolice în general, deci și în cele ale bisericii greco-catolice române. Prin voința și hotărârea lui s'au întemeiat și se susțin, din fondul religios al bisericii catolice maghiare, toate episcopii unite românești, se întrețin toate bisericile parohiale. Împăratul Leopold a dăruit episcopiei greco-catolice transilvanene domeniul dela Blaj. Împăratul Iosif al II. a dăruit episcopiei gr. catolice de Oradea mare domeniul dela Beius, în întindere de 139.657 jugăre catastrale (pogoane). Cu drept cuvânt întreabă dar istoriograful Dr. Ardelean: „să nu fie dar în etern recunoscător Românul și să nu se roage pentru viața îndelungată, gloria și prosperarea înaltei case habsburgice, dela care din zilele bătrâne și până astăzi atâtea binefaceri și ocrotiri a primit?”⁷

Din zile bătrâne și până astăzi căpeteniile bisericii unite au urmat și urmează constant politica de guvernament a casei domnitoare, de a armoniza interesele poporului românesc cu ale catolicismului maghiar, o politică aceasta, prin care le-a succedat să asigure existența și dezvoltarea așezămintelor culturale românești, cu ajutorul statului.

Roadele și binefacerile politicii guvernamentale dinastice însă le-a simțit numai o parte a Românilor, uniții, iar neuniții rămăseră și mai

departe tolerați și apăsați. Abia în dieta Transilvaniei din 1791 religioasă ortodoxă se scoase din rândul celor tolerate și i-se dete exercițiul liber de religioasă. Cu toate acestea, Românii ortodocși din Ungaria și Transilvania numai în unire cu Sârbii, colonizați în Ungaria, și sub scutul privilegiilor date acestora prin diploma împăratului Leopold din 1695 și-au putut ocroti legea și susține viața bisericească, ca popor de confesiunea ortodoxă, față de propaganda catolică.

Dar intoleranța și șovinismul național al Sârbilor produsă atâtea amărăciune și nemulțămire între Românii ortodocși, încât ei puseră în mișcare toate forțele pentru emanciparea și organizarea lor în mitropolie ortodoxă română autocefală. Calea și mijloacele erau cele cunoscute cu introducerea unirei: *crederea coroanei și bunăvoința guvernului*. Lipsa însă omul cu garanță și autoritate morală, pentru a câștiga încrederea coroanei, până când el apăru în persoana providențiată a mitropolitului Andrei Șaguna. El trebuia să paraliză zăpăzirea învingătoare influența puternică, ce o aveau la curtea împărătească Sârbii, cari stăruiau să-i țină și mai departe pe Români sub ierarhia lor, apoi influența catolicilor, cari, prin ținerea și mai departe a Românilor ortodocși sub despotismul ierarhiei sârbești, sperau trecerea lor totală la catolicism, adică la unire.

Ministrul cultelor, la Viena, în anul 1857, Leo Thun, declarase în fața lui Șaguna, că „greșete, când pretinde aceleși drepturi pentru biserica ortodoxă română, pe cari le are biserica catolică, pentru că — zice el — *biserica ortodoxă română nu dă aceeași garanță stăpânirii împărătești, pe care o dă biserica catolică*”.⁸

În sfârșit, mitropolitul Șaguna, cu tactica și înțelepciunea sa politică, reuși să convingă cercurile politice conducătoare, că Românii ortodocși nu sunt mai puțin dinastici ca cei uniți. Împăratul, încredințat despre înaltele lui calități și merite pentru tron și patrie îl decoră, la anul 1850, cu crucea de comandor al ordinului leopoldin „întru preagrațioasă recunoștință a neclătitei credințe și alipiri cătră tron și casa domnitoare”,⁹ la 1852 îi conferi baronatul și titlul de consilier intim, la 1864 îl decoră cu ordinul coroanei de fer clasa întâiu, iar la 1867 cu ordinul leopoldin crucea cea mare.

În scurt, prin meritele și vrednicile unui singur om se ridică din starea de umilire poporul român de legea ortodoxă și se organiză în biserică națională autocefală, cu constituție sinodală inarticulată în lege fundamentală de stat. Grație împărătești, de care a fost împărțășit, pe urmele dinasticismului și ale politicii sale înțelepte, Andrei Șaguna, ca nime altul dintre Români, avem de a mulțămi cele mai multe și mă-

³ Dr. Grama: Istoria bisericii românești unite cu Roma. Pag. 80.

⁴ Id. pag. 87.

⁵ „Unirea” din Blaj Nr. 123 din 1913.

⁶ Adecă a episcopilor cat. maghiari. Nota aut.

⁷ „Unirea” Nr. 123 din 1913.

⁸ Dr. Ardelean: Istoria diecezei rom.-gr.-cat. a Orăzii-mari, Vol. II pag. 54.

⁹ Dr. Il. Pușcariu: Documente pentru limbă și istorie, pag. 314.

¹⁰ N. Popa: Arhiepiscopul și Mitropolitul Andrei baron de Șaguna, pag. 336.

¹ Octavian Goga, în „Românul” Nr. 256 din a. e.

² „Românul” Nr. 258 a. e.

rețe lucruri, ce le-a săvârșit el pentru biserică și națiune.

Pentru aceea Șaguna a rămas modelul iubirei de neam și al fidelității către tron și patrie pentru toți urmașii săi în cărmuirea bisericii. Prin el a luat trup dinasticismul bisericii ortodoxe române, dovadă în fapte pozitive, că prin politica dinastică, prin politica de armonie a intereselor poporului român cu interesele statului, se pot numai asigura și înainta interesele naționale, culturale ale neamului românesc. Șaguna însă n'a sovăit în politică, și nici când nu s'a lăsat ademenit și influențat de curentul naționalismului intransigent, spre a-și schimba convingerile și atitudinea politică.

Deputații naționali, în 1867, au încercat prin delegații lor, Babeș și Antoniu Mocsonyi, să înduplece pe ambii mitropoliți, Șaguna și Șuluțiu, să meargă la Viena cu o deputațiune mai mare, ca să roage pe Monarhul să nu sancționeze legea transacției, legea dualismului. Mitropolitul Șuluțiu s'a declarat gata de plecare; dar Șaguna a ridicat îndoieli peste îndoieli în privința succesului, declarând la urmă că nu se poate angaja, pentru că: „Maiestatea Sa a trebuit să fi cumpănit bine politica, ce vrea să o sancționeze și introducă”. Și deputații naționali au trebuit să se închine părerei autoritare a lui Șaguna și să renunțe la hotărârea lor.

Astfel e politica națională dinastică, pe care datori ar fi să o propage și să o urmeze și ezi toți ahiereii noștri.

Revistă politică.

Austro-Ungaria.

Impăcarea. Comisiunea mai largă, emisă din partea comitetului executiv al partidului național român, ca să pertracteze cu contele Tisza în chestia împăcării, se întrunește mâine, Sâmbătă, în Budapesta, pentru a asculta raportul subcomisiunii ei, compusă din domnii: Dr. Teodor Mihali, Dr. Iuliu Maniu și Dr. Valer Brănescu, despre stadiul în care se află acum tratativele de pace, și pentru a lua hotărârile necesare.

Dieta ungară. Marți de la a ținut o scurtă ședință formală, în care a luat la cunoștință nuntialul casei magnatilor despre votarea proiectelor de lege, pertractate și votate în ședința ei de luni. Proxima ședință a dietei va fi ținută în 12 Ianuarie n. La ordinea zilei e pusă continuarea discuției asupra legii de presă.

Situația în Austria s'a îndreptat. Rușeni și-au sistat obstrucția, iar casa de jos a senatului imperial a acceptat modificările făcute de casa de sus în legea de dare și a încuviințat și bugetul provizoriu, astfel, că primejdia stării de ex lex, și necesitatea guvernării cu ajutorul §-lui 14 din constituția austriacă, e acum delăturată.

România.

Schimbare de guvern. Ziarele streine dau ca pozitivă știrea, că după vacanțele parlamentare de Crăciun, cam pe la mijlocul lunii Ianuarie 1914 guvernul român, prezidat de domnul *Titu Maiorescu*, se va retrage și va face loc unui guvern liberal, prezidat de domnul *I. I. Brătianu*. Știrea e întemeiată probabil pe interpelarea anunțată Marți la senatul român, din partea domnului *M. Sipsom*, care a rugat pe domnul prim-ministru *Maiorescu*, să fixeze o zi, în care să-i răspundă, dacă sunt într'adevăr întemeiate diferitele svonuri, răspândite mai ales de membri din opoziție, cumcă guvernul întâmpină oarecari greutăți în rezolvirea chestiunilor pe cari ar mai avea să le rezolveze, și că din acest motiv ar avea intenția să se retragă? Se poate, că domnul prim-ministru va consimți, ca interpelarea să fie desvoltată în ședința de astăzi, ori de mâine a senatului, pentru a răspunde la ea încă înainte de începerea vacanțelor parlamentare de Crăciun. Iar dacă situația nu e destul de bine limpezită, va răspunde abia după vacanțe, la întrunirea de nou a senatului.

Telegramă de felicitare. Înaltpreasfinția Sa, Mitropolitul-Primat al României, *Conon*, a adresat Maiestății Sale, Reginei Elisabeta, Marți, cu prilejul aniversării zilei de naștere, o frumoasă telegramă de felicitare, de-cu-prinsul următor: Maiestatea Voastră, fericită sărbătorind astăzi a 70-a aniversare din viață, apăreți pe cerul României ca cea mai strălucitoare stea a renașterii noastre mult prevestitoare. Răsărind, ca și steaua polară la Nord, acum 70 de ani, și providențial călătorind dela Nord către Sudrăsărituri, Văți oprit cu puternica strălucire deasupra țărilor române, de către garile Marelui Danubiu. Iar pe drumul vieții, unindu-Vă soartea cu cel mai strălucitor Luceafăr al României, și împreună dominând peste cel mai nobil, prudent și viteaz popor, ac'o ea, în lunga și glorioasă domnie a celui mai Mare domnitor din țărilor Române, amândoi păreche dreaptă, frumos ați tors și împletit firul istoriei noastre moderne, conducând către înălțare, mărire și fericire, pe cei mai aleși dintre fiii Daciei Traiane. Unde, prin patriotismul luminos, prin știința unită cu divina poezie, și prin mari fapte caritabile, isvorâte din iubirea creștinească către popor, ați renașcut, cultivat și înălțat către cer și viitor, inimile tuturor iubitorilor și credincioșilor voștri supuși. Majestatele Voastre împreună ați făcut din fiii poporului român, prin iubire, cultivare și devotament, niște bravi eroi, cari asemenea vulturilor zburători din Carpați la Balcani, repezindu-se, să devie aprigi luptători pentru patrie, lege și coroană. Deci, astăzi, sfânta noastră biserică, credincioasă tradițiilor sale, prin mine, smeritul rugător, a înălțat cele mai călduroase rugăciuni către Dumnezeu, pentru îndelungarea de zile, cu cea mai deplină sănătate și bună sporire întru toate a Majestatei Voastre, spre fericirea scumpei noastre patrii, România. Să trăiască Majestatea Sa, Marele și Gloriosul nostru Rege Carol I. cu toată Augusta dinastie Românească! Să trăiască, crească și înflorească, scumpa și frumoasa noastră patrie, România mărită!

Conon, mitropolitul Ungro Vlahiei.

Noua lege electorală.

(Urmare.)

8. Stabilirea rezultatului alegerii.

§ 132. Imediat cum au sosit din toate cercurile de votare actele referitoare la votare (§ 131), presidentul de alegere examinează fără amânare în fața prezenților membri din comisiune și bărbații de încredere, dacă votarea s'a încheiat în toate cercurile de votare, (§-ul 126) ori eventual a fost zădărnicită, (§ 103 și 126) ori a fost întreruptă (§ 125).

§ 133. Dacă votarea a fost încheiată în toate cercurile de votare, presidentul de alegere cel mult în 24 de ore de la intrarea actelor stabilește rezultatul alegerii, adunând voturile în fața prezenților membri ai comisiunii de votare și a bărbaților de încredere.

Presidentul de alegere nu ia în socotință voturile date pentru unul, care nu era candidat, încolo însă nu poate supune examinării rezultatul votării stabilit din partea prezenților singuraticelor comisiuni de votare, și nici procedura prezenților comisiunilor.

Rezultatul alegerii presidentul de alegere îl publică în locul stabilit mai înainte în publicațiunea sa. (§-ul 82).

§ 134. Deputat dietal ales al cercului electoral este a se proclama acela, care a întrunit majoritatea absolută a voturilor. Majoritatea absolută a voturilor e numărul mai mare decât jumătate din toate voturile legale, luându-se în socotință și voturile date pentru cei repășiți, ori pentru cei morți.

§ 135. Dacă nici unul dintre candidați nu a întrunit majoritatea absolută a voturilor, între cei doi candidați, cari au relativ voturile cele mai multe, iar dacă aceste voturi se împart între mai mulți decât doi candidați, astfel că mai mulți din ei au primit un număr egal de voturi, între toți candidații, cari au relativ voturile cele mai multe, are loc balotajul (§-ul 142).

Dacă au fost doi, ori mai mulți candidați, și fiecare din ei are voturi egale, încă are loc balotajul.

§ 136. Dacă vreunul dintre candidați a repășit sub decursul alegerii și a rămas numai un candidat, presidentul de alegere îl declară pe acesta, fără considerare la voturile primite, de deputat dietal ales.

Dacă după repășire rămân mai mulți candidați, nu numai unul, și majoritatea absolută de voturi nu a întrunit-o nici unul (§-ul 134), între candidații rămași, coresponsător dispozițiilor din §-ul 135, are loc balotajul.

Dacă însă, în cas de repășire, pe candidat repășit au căzut mai multe voturi decât jumătate din cele date de toți

alegătorii cercului electoral, alegerea se consideră de zădărnicită și se face alegere nouă (§ 143).

§ 137. Dacă candidatul, care în înțelesul §§-ilor 134—136 ar trebui să fie proclamat deputat dietal ales, ori trebuie admis la balotaj, sub decursul procedurii de alegere moare, alegerea trebuie considerată de zădărnicită și are să se facă alegere nouă (§ 143).

§ 138. Dacă în unul, ori în mai multe cercuri de votare, a fost întreruptă votarea, (§-ul 125) ori a fost zădărnicită, (§-ul 126) alineatul ultim) presidentul de alegere, înainte de a stabili rezultatul alegerii, ordonează în respectivul cerc de votare continuarea votării, respective votare nouă.

Dacă însă voturile restante din respectivul cerc de votare (cercuri de votare), toate împreună, n'ar putea schimba rezultatul alegerii, presidentul de alegere absteține de la continuarea votării, respective de la ordonarea votării noue.

Pentru continuarea votării, sau pentru votarea nouă, presidentul de alegere pune termen numai decât, și termenul nu poate fi pus, decât cel puțin pe a patra, și cel mult pe a șasa zi, dela dispozițiile luate din partea presidentului. Presidentul de alegere își trimite hotărârea referitoare la acest act, spre publicare, antistiilor comunale din comunele aparținătoare la acel cerc de votare (primarului orașului), cari apoi o publică numai decât în modul obicinuit.

La continuarea votării pot participa numai aceia, cari la votarea întreruptă nu au votat în mod valabil. La adunarea voturilor au să fie luate în considerare și voturile date înainte de întrerupere.

De altcum pentru continuarea votării și pentru votarea nouă, sunt datorate de măsură aceleași norme, cari sunt stabilite în general pentru votare.

În cazul, că se ordonează continuarea votării, sau votare nouă, presidentul de alegere stabilește rezultatul alegerii numai după primirea actelor referitoare la votarea continuată, ori la votarea nouă.

Dacă votarea a fost zădărnicită în toate cercurile de votare, întreaga alegere trebuie considerată de zădărnicită și atunci are loc alegerea nouă. (§-ul 143).

§ 139. Despre decurgerea întregei alegeri se ia proces verbal. În procesul verbal este a se aminti:

- numele cercului electoral;
- ziua alegerii și ora începerii procedurii de alegere;
- ora când au fost înaintate, primite, sau eventual respinse candidările, cu motivarea respingerii și numele candidaților;
- numele bărbaților de încredere, aplicați din partea recomandatorilor, ori numiți în mod provizoriu din partea prezenților, și numele încrezuților speciali;
- repășirea eventuală a candidatului, ori a candidaților, și că presidentul când a luat-o la cunoștință, apoi ora când s'a dispus sistarea votării;
- după cercuri de votare timpul începerii și a terminării votării (eventual a continuării ei, ori a votării noue) și rezultatul votării, apoi motivul eventualei amânări, zădărnici, ori întreruperi a votării;
- numărul alegătorilor trecuți în listele celor refuzați;
- în cas de votare secretă numărul voturilor decretate de nevalabile (§-ul 129);
- numărul voturilor, cari în înțelesul §-lui 133, alineatul 2, n'au fost bătate în seamă;
- rezultatul alegerii și termenul publicării rezultatului;
- evenimentele mai însemnate, ivite sub decursul alegerii, hotărârile aduse din partea presidentului de alegere și a prezenților de votare, și dispozițiile lor luate în interesul ordinii.

În procesul verbal nu are loc nici protestul, nici orice altă observație.

Procesul verbal îl subscrie presidentul și notariul.

§ 140. Procesul verbal despre alegere se compune în limba oficială a statului și în trei exemplare originale. Persoanele datorate să le facă au să compună ulterior în original exemplarele, cari eventual ar lipsi. La fiecare exemplar se alătură un exemplar din actele intrate dela comisiunile de votare. (§-ul 131).

Un exemplar din procesul verbal de alegere, cu anexele sale, se predă numai decât deputatului ales, ori i-se trimite, pe lângă revers de primire. Celelalte două exemplare se trimit fără amânare comitetului central, care apoi depune un exemplar în arhiva municipiului (orașului cu magistrat regulat), iar al doilea îl trimite ministrului de interne.

Recomandările originale de candidare și în cas de votare secretă și biletele de votare și plicurile se alătură la exemplariul depus în arhiva municipiului (orașului cu magistrat regulat). După verificarea de-

finitivă a deputatului, biletele de votare și plicurile pot fi nimicite.

Pentru deputatul ales, procesul verbal de alegere formează credențianul.

§ 141. De pe actele amintite în §§-ii 131 și 140 (proces verbale, liste rubricate de votare, registre, recomandări, declarații de repășire) și anume, de pe exemplariul depus în arhiva municipiului (orașului cu magistrat regulat) trebuie se să dea copii, întregi, ori parțiale, orișicui, pentru taxa care are să fie plătită înainte, iar de pe exemplariul păstrat la ministerul de interne se pot da copii.

Cu privire la înaintarea rugării, la estradarea copie, la denegarea ori întârzierea estradării, procedura e cea stabilită în §§-ii 74 și 75.

9. Alegere supletorie și alegere nouă.

§ 142. Dacă comitetul central se convinge din procesul verbal despre alegere, că obvine careva din cazurile amintite în §-ul 135, sau în §-ul 136 alineatul 2, ordonează balotajul între candidații admiși la balotaj, dând în privința aceasta publicațiune (§-ul 82), pe care o trimite antistiilor comunale (primarilor orașenești), spre publicare.

Balotajul trebuie să se țină cel puțin în ziua a opta și cel mult în a zecea dela ziua alegerii fundamentale.

Pentru balotaj comitetul central numește comisiune nouă electorală și noue comisiuni de votare, compuse după puțință din aceiași membrii, cari au cooperat și la alegerea fundamentală.

La balotaj pot să voteze și alegătorii, cari la alegerea fundamentală n'au votat.

Despre balotaj se ia proces nou verbal. Dacă la balotaj, în urma repășirii, nu rămâne decât un candidat, presidentul de alegere proclamă pe candidatul rămas fără contracandidat de deputat dietal, ales la acest termen nou.

Dacă careva dintre candidații admiși la balotaj a murit înainte de noul termen, alegerea se consideră de zădărnicită și are loc alegere nouă (§-ul 143). Despre moartea candidatului presidentul de alegere face raport fără amânare comitetului central.

În cas de paritate de voturi, decide soartea trasă de presidentul de alegere, în prezența membrilor comisiunii de votare și a bărbaților de încredere.

Pentru balotaj se stabilesc de altcum aceleași norme, ca pentru alegerea fundamentală.

§ 143. Dacă comitetul central află din raportul presidentului de alegere, sau din procesul verbal despre alegere, că alegerea nu s'a ținut în vre-un cerc electoral (§-ul 91), ori că s'a ivit careva din cazurile în cari alegerea e privită de zădărnicită în înțelesul §§-ilor 136, 137, 138 și 142, sau dacă stabilirea rezultatului alegerii a fost imposibilă, pe urma vreunei crime, ori din alt motiv; comitetul central ordonează alegere nouă și pune termen pentru ținerea ei.

Termenul pentru noua alegere trebuie astfel fixat, ca dela primirea raportului presidentului de alegere, sau a procesului verbal, până la ziua de alegere, se rămână un interval de cel puțin 15, și de cel mult 25 de zile.

Pentru noua alegere comitetul central compune de nou comisiunea electorală și comisiunile de votare, și ia dispozițiile necesare pentru pregătirea alegerii.

Pentru alegerea nouă sunt de altcum datorate de măsură normele generale referitoare la alegere. (Va urma).

Din protopresbiterate.

Conferența cercului preoțesc al Săliștei.

În 5 Decembrie v. c. (la ziua sf. Sava) s'a ținut conform hotărârei Prea Ven. Conzistor. Arh. conferența cercului religios al Săliștei, în școala noastră confesională gr.-or. din frunțaș și în fl. ritoarea comună Tilișca.

Era zi de sărbătoare, fiindcă poporul își sărbătorea sf. bisericii, al cărei patron este cuviosul părinte Sava cel sfințit și acestuia au închinat strămoșii biserica lor, totodată și întru amintirea Mitropolitului Sava Brancoviciu, sub a cărui păstorie s'ar fi zidit sf. biserică din Tilișca.

A premers săvârșirea serviciului divin și predica ocazională a preotului Dr. Dumitru Borcea, cu textul din epistola sf. apostol Pavel către Evrei (cap. XIII. v. 7): „Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu, și privind la săvârșirea vieții lor să le urmați credința.”

Predicatorul arată prin cuvintele sale viața și râvna sf. Sava către casa Domnului. „În casa aceeași sfântă, zice el, corabia a mânturii putem afla și noi, liman și curbie în fața valurilor amenințătoare ale vieții.”

„Telegraful Român”, Nr. 114 din 1911.

În școală apoi conducătorul cercului Dr. D. Borcea rostește cuvântul de deschidere despre „Rostul și însemnătatea convenirilor preoțești”.

Arată necesitatea și folosul lor, deoarece partea cea mai mare din lipsele ardente la conferențele ordinară nu s-a pot exhauria, fie din cauza programului uneori prea vast, fie din cauza scurtămei timpului.

Explică însemnătatea lor și din punct de vedere social, căci fără de amici ergetarea noastră devine îngrețoșare, lucrul nostru încordare zădărnice, lumea aceasta străinătate, viața greutăți, și a vieții fără de mângâierea lor este a muri. „Frate de frate ajutat e ca o cetate, tare și înaltă și domnește ca o împărăție întemeiată” (Pild. Solomon 18 19).

E timpul suprem, ca preoțimea noastră să lucreze mână în mână și să se organizeze. Deaceia Prea Ven. Consis. ne-a dat posibilitatea la aceasta, când a decretat ținerea convenirilor preoțești. Aici ne putem spune unul altuia durerile și dorințele, ca apoi la eventualele conferențe ordinare să venim cu lucruri concrete.

Atât predica cât și discursul de deschidere a parohului Borcea s-a declarat de succese și i se aduce mulțumită protocolară.

Urmează recenziunea asupra cărții mai nouă de predici, de Petru Popa.

Recenzentul Ioan Popa constată, că autorul cărții, deși e preot tiner, dă dovadă de talent și praxă în viața pastorală și i recomandă cartea membrilor conferenței spre a o folosi la cuvântările ocazionale.

Punctul ultim a fost tema practică despre purtarea oficiului parohial, de Petru Juga, jun.

Disertantul s-a aștat în modul cel mai conștient, ne-a condus la oficiul parohial, ne-a arătat în mod practic rezolvirea actelor mai însemnate, ne-a expus greutățile împreunate cu oficiul parohial și ne-a arătat cum să pot îndrepta.

Sfârșindu-se programul conferenței, după ce am luat masa la colegii Petru Juga jun. am pornit cu toții către casă, cu cele mai bune impresii.

Nicolae Răchitan
notar al conf.

Din Sebeșul-săsesc.

Înmormântarea parohului A. David.

Rând pe rând se prăbușesc stejarii neamului nostru. Sicând stăm în preajma sicriului, când petrecem la groapă câte un bărbat de seamă al neamului acestuia sufletul parcă ni se înfioară de golul întunecat ce-l lasă în urmă dispariția aceluia. În încăperea celor patru scânduri par ca coboară în mormânt o parte din sbuciumul nostru obștesc, parcă s'a rupt o bucată traică din zidul de spărare care ne înprojează nădejdi și aspirații. Când vedem bărbatul de aceștia fulgerați de mâna crudă a morții, pustul durerii ne arde sufletul, căci pierderile acestea sunt prea simțitoare pentru un popor, care are trebuință neapărată până și de cel din urmă ostaș al năzuințelor naționale.

Acelaș nor de simțăminte mohorâte ni l-a cborat în suflet și prilejul de tristă întrunire obștească din zilele trecute, când am petrecut la odhna de veci pe pâr. Avram David din Sebeș.

Prăbușit în plina activitate a stăruințelor sale, în vârstă de 57 ani, pâr. David a lăsat multe regrete în urma sa, pentru că toți cei ce l-au cunoscut, au respectat într'insul cu adevărat tributul omului de omenie care și-a plinit chemarea cu sfințenie.

Viața de păstor sufletese i-a fost prea scurtă, abia de 13 ani, pentru că s'a poată înregistra succese pozitive mai pronunțate.

Merite neperitoare și-a câștigat însă pentru școala romântască, pe care a slujit-o cu zel și pricepere de adevărat dascăl timp de 20 ani. Și în acest punct a avut succese frumoase. Faptul, că în Sebeș astăzi aproape întreg poporul e stăpân pe tema scrisurii și a cetitului, în mare parte se datorește pâr. David. Și din partea aceasta mai ales se cade, ca să-i aducem acest prinos de pietate, ca să ia îndemn de cinste, de zel de muncă apostolică și porniri entuziaste, toți cei ce slujesc aceluiaș năzuințe de înaintare națională, cărora dansul a slujit.

Răposatul a avut o înmormântare însemnată. Prinosul cinstei din urmă i l-au dat aproape întreg publicul român și străin din Sebeș, în sânul căruia răposatul a avut parte de stimă și considerații deosebite. Serviciul divin a fost săvârșit de zece preoți din tract în frunte cu prot. S. Medean. Sicriul a fost ridicat dela locuința de șase preoți în odăjdi și dus în biserică unde s'a oficiat prichodul prescriș. O lume imensă a cutropit întreg cuprinsul bisericii.

Solemnitatea momentelor de jale a sporit-o mult corul meseriașilor din loc,

care sub conducerea Inv. I. Pavel a executat duioasele cântări funebrele ale regretatului prof. D. Cunțan. La încheierea serviciului divin urcă amvonul pâr. Dr. Seb. Stanca și rostește o predică frumoasă și plină de momente mișcătoare, după care sicriul petrecut de jalea celor adunați a fost transportat la locul de odhna în cripta familiară.

Dumnezeu să-i facă dreaptă răsplătă în odhna fericirii sale vecinice.

Correspondentul.

NOUȚĂȚI.

Decorat. Marele nostru poet, domnul Octavian Goga, a fost decorat din partea Măiestății Sale, Regelui Carol al României, cu medalia Bene Merenti clasa I, pentru lucrările sale literare.

Dela credințioșii noștri din America. Aflăm din numărul mai nou al *Glasului Vremii*, că pînă în el Constantin Proca, comisarul consistorial, își face turneul v z tând parohile, poporul și preoțimea noastră din America. Din Cleveland a plecat la Newark, unde Duminecă în 7 Decembrie a săvârșit sf. liturgie; de acolo s'a dus la Indianapolis, apoi la Indiana Harbor; — aici a servit Duminecă în 14 Dec. n., având să cerceteze în zilele următoare și celelalte parohii. „Pretutindeni — zice Glasul Vremii — dl Constantin Proca a fost primit cu o deosebită dragoste și bucurie, și a fost salutat cu entuziasm de către credințioșii pribegi, în calitate de mandatar al Exzellenței Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu, dovadă că poporul român își iubște biserică și preoți. Poporul vede în persoana pâr. Constantin Proca, nu numai pe comisarul consistorial, dar se bucură că poate avea în mijlocul său un înalt oaspe, care e chemat să restabilească ordinea, să dea nouă îndrumări vieții noastre bisericești de aici, și să ducă acasă impresiunile și experiențele după cele văzute și constatate aici”.

Consilieri intimi. Măiestatea Sa, Monarhul, a distins cu demnitatea de consilieri intimi pe domnii miniștri: Balogh Ienő, dela justiție, Sándor Iános, dela interne și Harványi Iános dela comunicațiune.

Dela camera advocațională din Sibiu. Alegerile în comitetul camerei advocaționale din Sibiu s'au făcut Luni în 29 Decembrie n. și au dat următorul rezultat: Președinte: Dr. Ioan Bordan, vice-președinte: I. A. de Preda, secretar Dr. Ștefan Lădny; membri în comitet sunt și următorii români: Dr. Lucian Borcia, Dr. Ladislau Dan, Dr. Ioan Fruma și Dr. Octavian Russu.

Moartea negusului. Știri interesante a primit dela *Addis Abeba* unul din ziarele Romei. În capitala răposatului împărat Menelic al Abisiniiei, domnește astăzi o mare vioiciune. Poporul sosește în grupe mari la oraș, împreună cu căpeteniile diferitelor seminișii. Oamenilor li s'a spus, că stăpânirea a trecut în mâinile lui *Lid Jeassu*, pe care însuși Menelic l-a dorit să-i fie urmaș în tron. La început, îndată ce s'a respândit vestea despre moartea negusului, lumea credea că se vor ivi lupte sângeroase, provocate de împărăteasa văduvă *Taitu*. S'a dovedit însă, că văduva și-a pierdut toată influența, cu atât mai ales că părintele moștenitorului de tron dispune asupra unei puteri armate, care poate sufoca la moment orice revoltă de-a palatului.

Constituire Societatea academică „Petru Maior” s'a constituit în adunarea sa generală extraordinară dia 7 Decembrie st. n. pentru semestrul II. al anului universitar 1913—1914 precum urmează: Comitetul Societății: Președinte: Alexandru Lupescu, abs. de teol., st. la lit. Vicepreședinte: Victor Vlad, stud. la arhitectură. Secretar: Adrian Suci, stud. la arhitectură. Cassier: V. Petrașcu, abs. de teol., st. la acad. som. Controlor: Nic. Tipurița, stud. la acad. com. Bibliotecar: Constantin Murariu, stud. la med. Vicebibliotecar: George Mihailov, stud. la tehnică, Notari: C. Ardeleanu, stud. la filosofie, Amos Borlan, stud. tehn. Econom: Vasile Ilea, stud. la medicină. Comisia literară: Alexandru Lupescu, stud. la litere, Nicolae Baboie, stud. la litere, Andrei Crăciun, stud. la tehnică, Victor Iula, student la medicină, Vasile Cheresteș stud. la litere, Teodor Neș, stud. la litere, Adrian Suci, stud. la arhitectură. Comisia de supraveghere: Vasile Bojor, student la medicină, Liviu Câmpănu, student la medicină, Liviu Ionașiu, student la medicină.

Lipsă de lucru în Viena. Socialdemocrații Vienei au ținut Luni, în sala mare dela *Rathaus*, o impunătoare adunare de popor și au desbătut chestiunea lipsei de lucru. Adunarea, în care au luat cuvântul mai mulți deputați, a protestat împotriva slăbiciunii și neglijanței guvernului și a consiliului comunal, cerând ca cei chemați să se îngrijească de muncitorimea lipsită de lucru. După adunare a urmat un conduct demonstrativ. În sfârșit mulțimea s'a împărțiat în ordine perfectă.

Elvețienii în contra alcoolului. Congresul social-democrat din Elveția a primit următoarele propuneri: 1. Toate ședințele, adunările și petrecerile se vor ține pe viitor fără nici o consumare de alcool; sărbătoarea din prima Mai a muncitorimii, ca să și păstreze o formă demnă, are să se organizeze earăși fără de băuturi alcoolice. 2. Se vor face încercări pentru înălțurarea alcoolului din casele de petreceri ale poporului. 3. Prelegeri și conferențe sistematice despre chestiunea alcoolismului au să se țină la cât mai multe locuri. 4. Se întemeiază secțiunile alianței de abstenență a social-democraților. 5. În presa partidului au să se publice regulat articole privitoare la combaterea alcoolismului.

Mari vijelii în străinătate. La noi de câteva zile a dat o vreme primăvărată, cu ploii și temperatură de plus 10 grade Celsius. În Germania însă au căzut ninsoși mari, cari în numeroase locuri au împedecat comunicația. În ținutul Rinului, oceanul a frânt stâlpii de telegraf, a dus coperișuri de case și a rănit o mulțime de oameni. — Din Rusia se știe, că acolo topirea zăpezii a cauzat în neenumărate ținuturi pagube însemnate. Au esundat râuri, care au răpit cu sine case, animale și oameni, în deosebi s'au nenorocit mulți copii.

Concert în Sibiu. Celebrul violinist *Hubernann* își ține concertul astăzi, Vineri, în sala dela Casa societății. Începutul la ora 8 seară.

Foamete. Urmările anului rău 1913 se simțesc nu numai în țările europene, ci și în ținuturile departatului orient. În câteva provincii din *Japonia* băntue o cumplită foamete. Sămănăturile de astă vară au fost nimicite, ear pescăritul n'a adus profitul așteptat. Părinții pe sate își vând copiii, ca să-i scape de mizerie. Fetele vândute sunt duse în străinătate și în suburbiul *Yoshiwara* din *Tokio*. Guvernul japonez a distribuit acum populațiunii șase milioane de yen.

Consumarea cărnii. Gazetele vieneză scriu în articole de fond despre faptul, că populațiunea capitalei austriece a consumat în anul curent cu peste trei milioane chilogramme de carne mai puțin, decât în anul precedent. Nu încapă îndoială, că nutirea mai slabă a populațiunii va avea urmări păgubitoare pentru starea sanitară generală a Vienei; de aceea ar fi trebuință neapărată, zic confrății, ca autoritățile să intervină și să iefinească prețurile pentru carne. Se crede, că glasul presei de astădată va fi ascultat.

Autopsie. Ziarul *Messageo* din Roma își surprinde cetitorii cu vestea, că Rampolla, cardinalul răposat de curând, n'a murit de moarte naturală, și că autoritățile au dat ordin să se facă autopsia cadavrului. Se afirmă că a dispărut nu numai testamentul lui Rampolla, ci în acelaș timp și mai multe documente istorice secrete. În Italia se așteaptă cu multă iritare desnodământul afacerii misterioase.

O constatare. Părintele George Borzea din Coveș ne roagă să facem constatarea următoare: Articolul seu, publicat în numărul 20 din 1912 al „*Revistei Preoților*” din Timișoara, cu subscrierea *Argus* și sub titlul: „*Dela cop să impute peștele*”, pentru care articol e în curgere procesul la tribunalul regesc din Timișoara, a fost trimis revistei numite sub titlul: „*Preoțimea insultată și persecutată de protopopul seu*”, care titlu în redacția revistei a fost schimbat și înlocuit cu cel de sus. Părintele Borzea ne roagă pe noi să facem constatarea aceasta, din motivul, că „*Revista Preoților*” nu i-a publicat rectificarea trimisă și referitoare la această afacere.

Producțiune școlară se va da Joi, la 26 Decembrie 1913 (8 Ianuarie 1914) a doua zi de Crăciun, în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște. Se vor juca piesele: *Curiositate femeiască*, comedie într'un act, localizată de M. Popescu n. Bogdan. *Judecată dreaptă*, piesă pentru copii, predată de elevii școlii. *Cinel-Cinel*, comedie cu cântece, într'un act de V. Alecsandri. Începutul la 8 ore seară. Vineri, în 27 Decembrie 1913 (a treia zi de Crăciun) programul de sus se repetă, urmat de petrecere cu joc.

Jocul tango. Revista *Semaine Religieuse* din Paris publică o declarație făcută de arhiepiscopul din Lyon asupra dansului modern tango. Prelatul scrie: „Nu vedem oare, că în Franța și în alte țări se respândesc tot mai mult dansurile senzauale? Îndemnăm cu stăruință toți credințioșii noștri să stea departe de asemenea petreceri.”

La Ierusalim. Telegramme sosite în Paris anunță, că aviatorul *Vedrin* a ajuns Luni la Ierusalim. Sborul s'a făcut până acum fără accidente.

Impărțirea darurilor de Crăciun între săracii Reuniunii meseriașilor sibiieni, se va face Luni, în preziua ajunului Nașterii Domnului, cu începere dela ora 2 1/2 d. a. La daruri au mai contribuit: Ion Droc, protopresbiter emeritat, Octavian Costea, funcționar la consistorul mitropolitan, Nicolae Zgre, secretar mitropolitan, câte 2 cor.; Laurențiu Boldor, măstru măsur (Sebeșul săsesc) cor. 1, d-na Regina Dragomir, 2 cor.; Dr. Drogomir, prof. sem. 3 cor.; Eugen Todoran prof. sem. 1 cor.; elevii școlii civile de fete prin d-șoara Valeria Greavu directoare: 2 părechi ghete, 1 păreche cismuțe nouă 3 bluze nouă, 1 carpă de cap, 2 părechi mănuși, 6 șurțe, 2 jachete, 6 bluze, 1 haină, 1 păreche gamași, 1 haină colorată; fosta firmă comercială Trentina și Danda prin dl Binder: stoffe de haine, ciorapi etc. Ștefan Moga, fronzelar 50 colăcei, Fridrich Schlattaer, covrigar 20 colăcei. Pentru prinos aduce calde mulțumite, în nume Reuniunii: Vic. Tordășianu, președinte, Ștef. Duce, notar.

La fondul Aurel Vlaicu pentru ajutoarea tinerilor meseriași, cu scopul de a-și înmulți cunoștințele în străinătate, au mai dăruit: Aron Fluceș, paroh (Săcel), Demetriu Panfloi, paroh (Jina), câte 20 bani; Nicolae Dorea, paroh (Loamăș) 30 bani; Toma Măhară, învățător (Săcădate), Ioan Dinu, învățător (Drăguș), câte 20 bani; Alexandru Coștei Popa, acasiu la căile ferate (Lotru) și soția sa Ana, aplicând pe fiul lor Ion la faurul Weindel cor. 1; Ioan Dordea, paroh (Hașag) 20 bani; Constantin Baicu, dir. școlar (Orăștie), soția sa Sofia și copiii lor Ion, Pompiliu și Zeno 1 cor.; Vasile Suci paroh (Topârcea) și copiii săi George Eleonora și Virgil 50 bani; Dr. Cornel Popescu, protopresb. (Hașeg) cor. 1; Părintele Emanuel Beș (Zatna) transpune cor. 8'94 adunați cu discul la parastasul serbat în memoria lui A. Vlaicu. Starea fondului, inclusiv cor. 1'18 interese capitalizate cor. 196'62. Pentru prinos aduce calde mulțumite în numele „Reuniunii sodalilor rom. sibiieni”: Vic. Tordășianu: președinte.

Teatru.

Astăzi, Vineri, teatrul e închis. Pe Sâmbătă în 3 Ianuarie n. e anunțată: *Stâlpii societății*, dramă de Ibsen. Duminecă seară: opera lui I. Strauss *Voivodul țiganilor*, întâioară în stăgiunea aceasta.

Rescumpărarea felicitărilor de sărbători

în favorul fundațiunii ziaristilor.

La apelul Epitropiei fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor noștri, adresat publicului român pentru a-și rescumpăra felicitările de sărbători în favorul acestei fundațiuni, au răspuns până acum următorii:

I. Pe listele dlor Dr. O. Ghibu și I. I. Lăpedatu, Sibiu, au contribuit:

Dr. Ioan Mihu și Dr. Octavian Russu câte 20 cor. Parteniun Cosma, Dr. Eusebiu Roșca și Alexandru Lebu câte 10 cor. Protopopul Droc, Dr. Lucian Borcia, Dr. Eugen Piso, Ioan de Preda, Dr. Ilie Beu, director Ars. Vlaicu, Dr. Enea Draia, Ioan I. Lăpedatu, Dr. I. Fruma, Dr. Victor Raicu, Dr. Ilie Iancu și Dr. Ioan Voina câte 5 cor. Dr. Gh. Proca și Const. Popp câte 4 cor. Ștefan Stroia, Dr. Aurel Milea, Dr. Vasile Bologa, Dr. Ioan Stroia, Dr. Vasile Preda, Nicolae Ivan, Ioan Vătășan, Dr. Const. Bucșan, Dr. Onisfor Ghibu, Dumitru Vulcu, Horia Avram, Vasile Stoica și Romul Perian, câte 3 cor. S. Avram, Dumitru Câmpănu, Virgil Muntean, Emil Borcia, Victor Fincu, Iosif Lisaj, Iuliu Enescu, David Mohn și Ioan Rebeș câte 2 cor. David Simțion, Anghel Bena, Aurel Popp, Victor Tordășian, Mateiu Voileanu și Octav. C. Tășăuanu câte 1 cor. La un loc Cor. 201. *Listele acestea continuă încă.*

II. Pe liste diverse Dr. Gheorghie Prunaș, Orlat 5 cor. și Ioan Nistor, Șeica-mare 2 cor. la un loc Cor. 7.

Întrât în total până azi Cor. 208.

Sibiu, la 1 Ianuarie 1914, (19 Decembrie v. 1913).

Epitropia fundațională.

Nr. 927/1913.

(336) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei vacante de cl. III Criș cu filiile Cloașter și Meșendorf, în senzul venerabilului ordin consistorial dto. 22 Octomvie a. c. Nr. 13816 Bis. 1913 se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B pentru congruă.

Cereri concursuale instruite conform prescrierilor în vigoare să se înainteze subsemnatului Oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar reflectanții, — cu știrea subscrisului, să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică materia Criș, asemenea în filiile aparținătoare spre a-și arăta aptitudinea în cântare, tipic, cuvântare sau celebrare, și a face cunoștință cu poporal.

Sighișoara, 20 Noembrie 1913.

Oficiul protopresbiterial greco-orient. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 1079/1913.

(353) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Suplac (Küküllő-szék), din protopresbiteratul Târnavei, devenit vacant prin strămutarea parohiei lui Nicolae Boeriu la Ordinul Consistorial Nr. 12422 Bis. din 30 Septemvrie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat:

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescise de normele în vigoare (extras de botez, testimoniu gimnazial, absolut clerical de 3 ani, atestat de calificățiune preotească, documente recomandătoare despre purtare și oficiul ce l-ar fi având unde-va până acum) — la subsemnatul oficiu protopresbiterial (u. p. Küküllővár), având a se prezenta după în cunoștințarea protopresbiterului, cu observarea dispozițiilor din Regulamentul parohial §. 33 la biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare, spre a cânta, predica, ori a oficia și cuvânta.

Cetatea-de-baltă, 12 Decemvrie 1913.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Târnava.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 617/1913

(352) 2-3

Concurs.

Devenind vacante posturile de învățători de-a comunei de mai jos din protopresbiteratul Lupșa, pentru întregirea acelor a se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Runc, salariul începător 1200 coroane, solvibil: 600 coroane dela comuna bis. și 600 cor. ajutor de stat; relut de grădina 20 cor. și locuință în edificiul școlii.

2. Șasa, salariul începător 1200 coroane, solvibil: 700 coroane din casa bisericeii și 500 cor. ajutor de stat; cvartir și grădina în natură.

3. Valea-Georgelului, salar începător 1200 coroane, arume: 600 coroane dela biserică și 600 cor. din ajutor de stat. Cvartir și grădina în natură.

Salarele se solvesc, atât partea dela stat, cât și cea dela cassele bisericești, în rate lunare anticipate.

Gradațiile la toate trei posturile se prestează după anii de servit conform § 4 din art. de lege XVI. 1913.

Ajutoarele dela stat sunt votate în regulă, beneficiind de ele și învățătorii de până aci. Pentru noii învățători devin însă licvide numai după ce dl. ministru le pune în curgere pe baza documentelor celor a-și.

Lângă dorințele impuse de legi și regulamente, aleșilor învățători li se impune și datorința de a conduce elevii la biserică și a executa cu ei răspunsurile liturgice.

Concursurile înzestrate cu documente ce cerute de regulamentele în vigoare, să se trimită subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Concurenții, până în 8 zile înainte de alegere, să pot prezenta și în comună pentru care au concurat, spre a cânta și face cunoștință și cu poporal.

Ofenbaia, (Arányos Ány), 13/16 Decemvrie 1913.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Lupșei, în conțelegere cu comitetele parohiale concertente.

Vasile Gan
protopresbiter.

Pescariul cu stinca cea mare în spate este semnul Emulsiunii Scott adevărate și numai aceasta este făcută după rețeta Emulsiunii lui Scott.

După ce însă sunt multe imitațiuni mai mult sau mai puțin reușite, a căror pachetare seamănă cu Emulsiunea Scott cea adevărată, la cumpărare să fiți cu băgare de seamă la marca pescarului și să expediați înapoi toate imitațiunile.

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimitiți în marce postale 50 fil. la Scott et Bowne, Viena VII cu provocare la acest ziar și primiți printre apotecă o sticlă de probă. b) (275) 26-

Doi băieți de școală

se primesc în cvartir și cost, în strada Șaguna Nr. 12.

(354) 2-

O calfă de măcelar,

care să pricepe bine la această meserie și e **Român**, află numai decât aplicare în prăvălia mea pe lângă cele mai bune condițiuni. Cei interesați să se anune direct mie.

Sibiu, 16/29 Decemvrie 1913.

Ion Radu

măcelar, strada Faurului 6.

(351) 2-3

Aviz.

Aduc la cunoștința On. public, că din motive știute m'am despărțit de tovarășia d-lui Ioan Radu și mi-am asortat o

prăvălie de măcelar nouă

împreună cu Ioan Mânzat în strada Faurului Nr. 12. Mulțumesc On. public pentru sprijinul de până aici și mă rog ca de acel sprijin să nu fiu lipsit nici în viitor. Din partea mea ofer un serviciu prompt și conștientos pe lângă prețurile cele mai moderate.

Sibiu, în Decemvrie 1913.

Cu stimă:

Coman Mânzat

măestru măcelar.

(348) 2-3

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Regulament

pentru examenul de cvalificațiune învățătoarească la institutele pedagogice confesionale ale Mitropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania.

Prețul 40 fil. + porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Masa ieftină

Gătirea mâncărilor de dulce și de post.

Rețete de bucate simple și bune

de

Zotti Hodos.

Prețul cor. 1.20 + 10 fil. porto.

Aspirin

Tabletele de Aspirin sunt la dureri de cap, masele, reumatism, influență și altele, ca alinațoare de dureri recunoscute. Veritabilul ASPIRIN are multe imitațiuni, deci să aveți mare grijă la procurare și să cereți numai tablete de ASPIRIN „BAYER”. Pachetarea originală în tuburi à 20 tablete à 5 gr. cu 1.20 cor. Pe fiecare tableță să vede ASPIRIN.

(1)

(307) 4-20

„Hai să dăm mână cu mână
Cei cu inima română.”

Anunț de deschidere.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public românească și în special a On. Preoțimi și Învățătorimi că me-a reușit să cumpăr casele cu

vestita prăvălie „la Gligor”**din Sibiu, Piața mică,**

și pe care mi-am asortat-o cu toți articlii de Manufactură atât pentru dame și domni, cât și pentru țărani și țărance.

Din cauza procesului ce l-am avut cu orașul stând prăvălia mai multe luni închisă, rog pe On. Preoți din jurul Sibiului, să binevoiască a recomanda prăvălia mea credincioșilor din comunele D-lor.

Cu deoseb'tă stimă:

Teodor Doboiu.

(343) 8-10

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copeii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

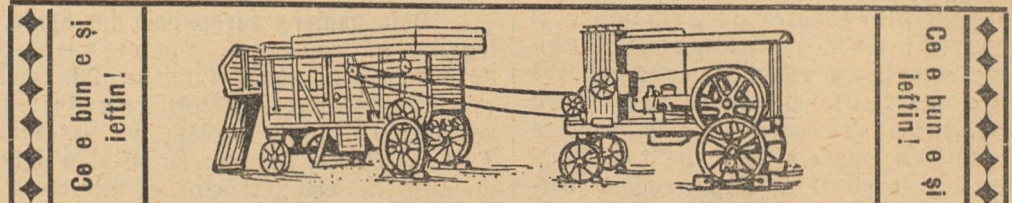
Aciaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copeii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aciaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copeii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copeii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copeii **25 cor.**

„**AGRICOLA**”, întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST V. Kőrál-utca 9.

Motoare de oleu brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale. **Motoare** de benzin și oleu brut pentru garnituri de trcerat, cari funcționează în toată țara spre deplina îndestulare a cumpărătorilor.

♦ **Se află totdeauna în depozit.** ♦

Prețuri moderate. Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

(296)

11-12

∞ **Corespondență românească.** ∞

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorii de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY**în Timișoara-Fabric**

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarea cu ușurță în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(133) 26 52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal

Prețouranturi ilustrate gratis.

